TESTAMENT EN FAMILIEOVEREENKOMST

De vijf kinderen van Helena Vosbergen

Op 24 mei 1702 dicteerde Heijlken Vosbergen, weduwe van Joannes van den Berge, haar laatste wil aan notaris Laurentius Craghs te Maaseik. De akten van 1706 laten zien wat de kinderen daarna met de erfenis deden.

24 mei 1702 · testament van de moeder

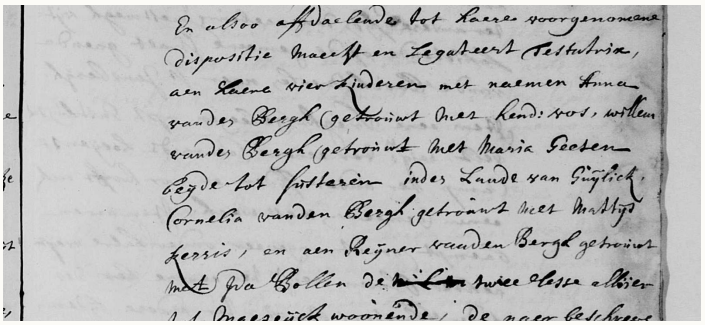
Bij een legaat noemt zij Anna, Willem, Cornelia en Reijner met hun huwelijkspartners. Anna is getrouwd met Hendrick Vos, Cornelia met Mathijs Kerris en Reijner met Ida Bollen. Willems vrouw heet Maria. Haar familienaam is op deze scan onzeker. Bij Cornelia en Reijner staat dat zij in Maaseik wonen.

Jacob is haar oudste zoon

Helena verklaart dat zij voor Jacob een schuld heeft betaald. Hij valt buiten het legaat aan de vier anderen. Voor de overige goederen stelt zij vervolgens alle vijf de kinderen als erfgenamen aan. Voor Jacobs aandeel in de onroerende goederen en renten geldt een beperking tot zijn leven. Daarna gaat het aandeel naar zijn broers en zussen of hun kinderen.

3 mei en 30 augustus 1706 · de afwikkeling

Bij Frans Craens maken Jacob en de overige erfgenamen afspraken over het testament. Zij noemen de notaris én de datum van de oorspronkelijke akte. In augustus verkoopt Jacob akkerland buiten de Hepperpoort. Craens noemt Jacob inwoner van Susteren, Helena zijn overleden moeder en Joannes haar overleden echtgenoot, die tijdens zijn leven in Maaseik woonde.

Beeld 507, rechterpagina. Helena noemt haar vier kinderen met hun huwelijkspartners.

ROOSTEREN EN MAASEIK

Een testament en een codicil

Twee vrouwen leggen vast wie goederen krijgt en wie namens een kind mag optreden. In beide akten staat de familierelatie in de beschikking zelf.

2 maart 1708 · Maria van den Bergh uit Roosteren

Maria, geestelijke dochter bij de kapucijnen, noemt Roosteren haar geboorteplaats. Ze bestemt tweehonderd Maaseikse gulden voor de armen van die plaats. Ze laat ook honderd missen opdragen bij de kapucijnen in Maaseik.

Maria van Genabeck is het kind van haar zus

Het ongeveer zevenjarige meisje krijgt Maria’s kleren en haar bed met toebehoren. De overige goederen zijn bestemd om te delen tussen twee kinderen van haar zus. De tweede naam en de naam van de moeder zijn uit deze passage nog niet bekend. Een verbinding met het gezin van Helena Vosbergen blijft open.

23 november 1729 · Ida Agnes Bollen, weduwe van Reijner

Ida bevestigt haar eerdere testament, met een wijziging na het overlijden van haar nicht Agnes Willemijn Bollen, vrouw van Hermanus Lemmens. Die nicht laat één kind na. Ida wijst Petrus van Roije, getrouwd met haar nicht Maria Anna Bollen, aan om de goederen van het kind als voogd te beheren. Het codicil draagt Ida’s naam onderaan.

Twee bronnen voor het echtpaar Reijner en Ida

Helena noemt Ida in 1702 als vrouw van haar zoon Reijner. In 1729 verschijnt Ida zelf als diens weduwe. Haar eerdere testament moet vóór dit codicil zijn verleden. De in het familiedossier genoemde datering 9 april 1738 betreft een afzonderlijk te controleren stuk. De namenindex zet het codicil onder Frans Craens. De geraadpleegde protocolreeks staat op naam van Hermannus Craens.

Namenindex van het Documentatiecentrum Maaseik

HEPPENEERT EN DE BLEUMERSTRAAT

Van Jan naar drie dochters

Drie akten leggen achtereenvolgens een aankoop door Jan, een verkoop door zijn dochters en de verdeling van een ander huis in Maaseik vast.

15 februari 1765 · Jan koopt in Heppeneert

Maria Potje verkoopt aan Jan van de Bergh, inwoner van Heppeneert, de helft van een huisje met moestuin en weide. Onder de belendingen staan de weduwe van Derick Housemans en Laurent Wijnen. De akte noemt vier gouden dukaten als koopsom.

28 januari 1769 · verkoop naast de kerk van Heppeneert

Lisbeth, Herlindis en Catharina heten uitdrukkelijk kinderen van wijlen Jan van de Bergh. Zij verkopen aan Hendrick Raemaeckers. Herlindis is weduwe van Joseph Gernaedts en heeft kinderen. De weduwe Housemans en de last ten gunste van Wijnen wijzen op hetzelfde goed als in 1765. Hoe Jan de andere helft verkreeg, staat nog open. De moeder van de drie vrouwen wordt hier niet genoemd.

4 juli 1775 · een huis in de Bleumerstraat

Joannes Baptist van Tongelen, man van Elisabeth van de Bergh, en haar zus Herlindis treden ook op voor de afwezige zus Catharina. Zij dragen de helft van het huis over aan timmerman Nicolaus van de Bergh en zijn vrouw Maria Anna Swiljens voor 150 gulden Luiks. De kopers bezitten de andere helft al als mede-erfgenamen van de geestelijke dochter Maria Bastians. Zo krijgen zij het gehele huis.

De voornamen van de man van Elisabeth

In de tekst van 1769 heet hij Jan Mathijs van Tongeren. Onder de akte lijkt een geschreven naam op Joannes Bap[tis…] van Tongeren. In 1775 staat Joannes Baptist van Tongelen met een handmerk en de verklaring dat hij niet kan schrijven. Op het reeds bewaarde huwelijksbeeld uit oktober 1741 trouwt Elisabetha van de Bergh met Joannes Baptista van Tongeren. Het verschil met de voornamen in de hoofdtekst van 1769 blijft open.

ONDERZOEKSVRAGEN EN BRONVERANTWOORDING

Welke stukken ontbreken nog?

Het testament uit 1744 staat in de index. Voor Ida’s eerdere testament, de eigendomstitel in de Bleumerstraat en de erfenis van Petrus senior ontbreken nog vindplaatsen.

6 september 1744 · testament Kerris–Coenegrachts

De index geeft het gezamenlijke testament van Maria Margriet Kerris en Adam Coenegrachts bij Hermannus Craens, XIII–226a, nr. 217. In een eerder gelezen akte van 1724 noemen Mathijs Kerris en Cornelia van den Bergh hun enige dochter Marie Margriete, vrouw van Nicolaes van den Mortel. Met de rekening van 3 december 1743 (nr. 194) kan het testament helpen haar gezin en erfgenamen te volgen.

Het testament waarnaar Ida in 1729 verwijst

Het codicil bevestigt een testament van vóór 23 november 1729. Zoek onder Ida Agnes Bollen en onder de naam van haar man, Reijner of Regnier van den Bergh.

De eerdere verkrijging van de halve woning

Een boedelverdeling of eerdere eigendomsakte kan tonen via wie Nicolaus van de Bergh en Maria Anna Swiljens hun helft van Maria Bastians erfden. Ook de herkomst van de helft van de drie zussen is nog open. De verkoop vermeldt geen verwantschapsgraad.

De nalatenschap van Petrus van den Bergh senior

Voor de kwartierstaat heeft een erfdeling, kwitantie of volmacht na het overlijden van Petrus senior in Maaseik op 20 maart 1724 de meeste waarde. Een vermelding van zoon Peter met vrouw of woonplaats zou de vergelijking met Peter en Anna Wolters in Kessel bij Goch mogelijk maken. Het bestaan van zo’n akte is nog niet vastgesteld. De in 1693 gedoopte Petrus blijft KANDIDAAT.

Verhouding tot het bestaande dossier

De akte van 11 april 1720, nr. 104, is eerder teruggevonden op folio 98r–v, beelden 778–779. Maria Bastiaens verkocht daarin een akker aan Geurdt Reijnders. Het dossier van 1760 over Maria Bastiaens noemt Elisabeth Luijten. De identiteit van de erflater van het huisdeel in 1775 vergt vergelijking van de eigendomstitels.

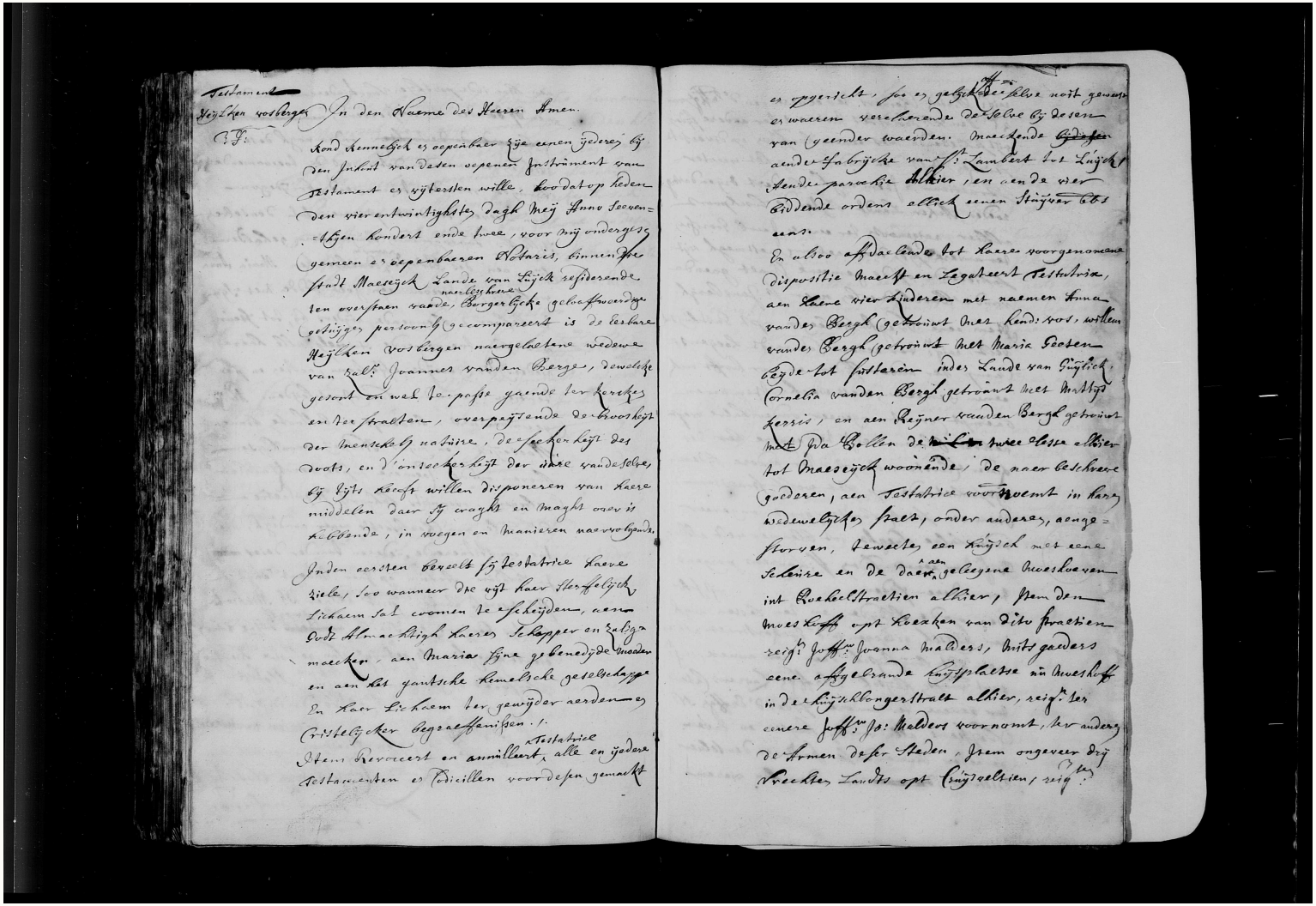
Familieartikel over de Maaseikse akten

Eerder dossier over akte 104

24 MEI 1702 / BRONBEELD 507

Testament van Heijlken Vosbergen

Laurentius Craghs · film 1462279 · DGS 009003916

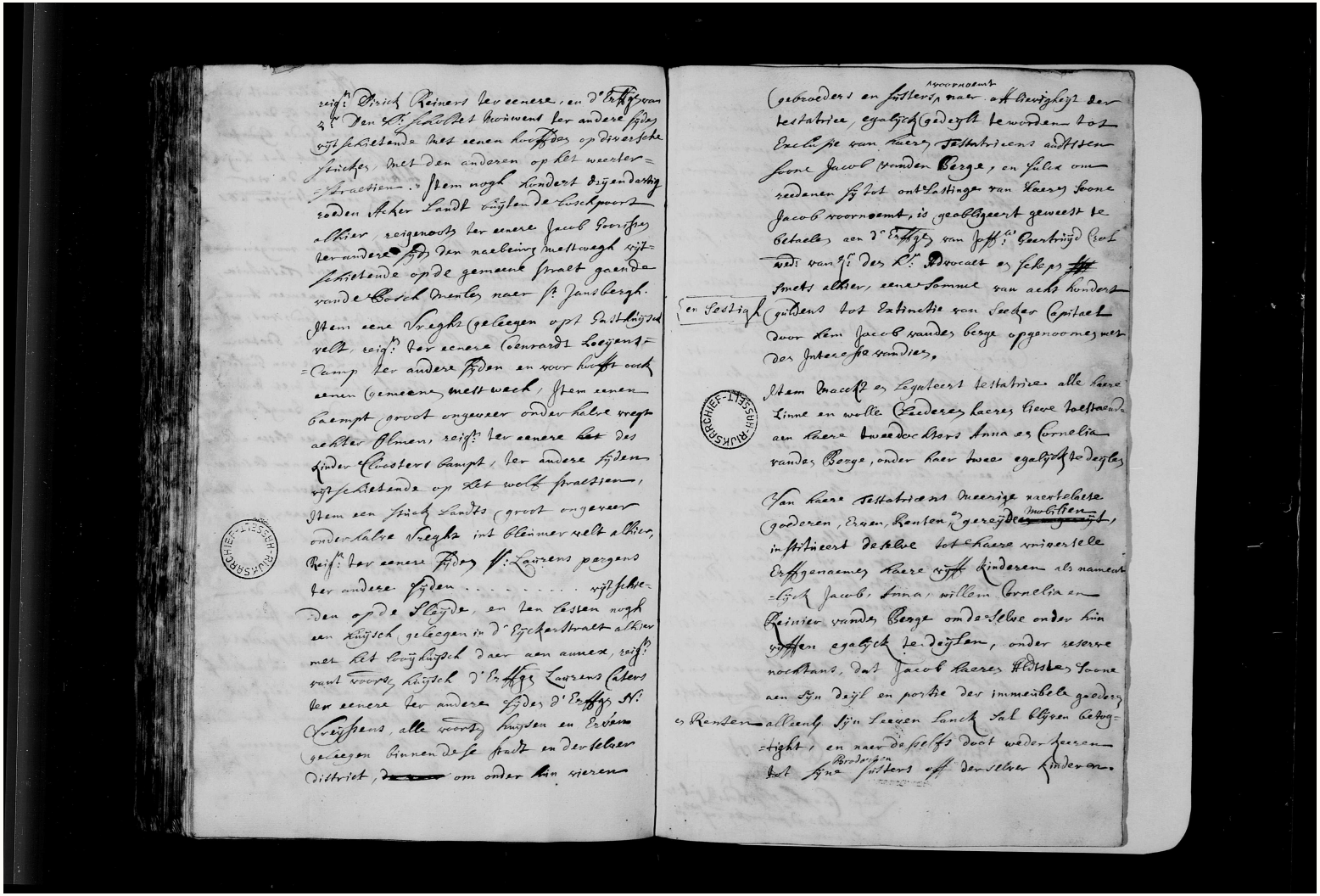
Begin links. Rechts staan vier kinderen met hun huwelijkspartners.

Open beeld 507 bij FamilySearch

24 MEI 1702 / BRONBEELD 508

Testament van Heijlken Vosbergen

Laurentius Craghs · film 1462279 · DGS 009003916

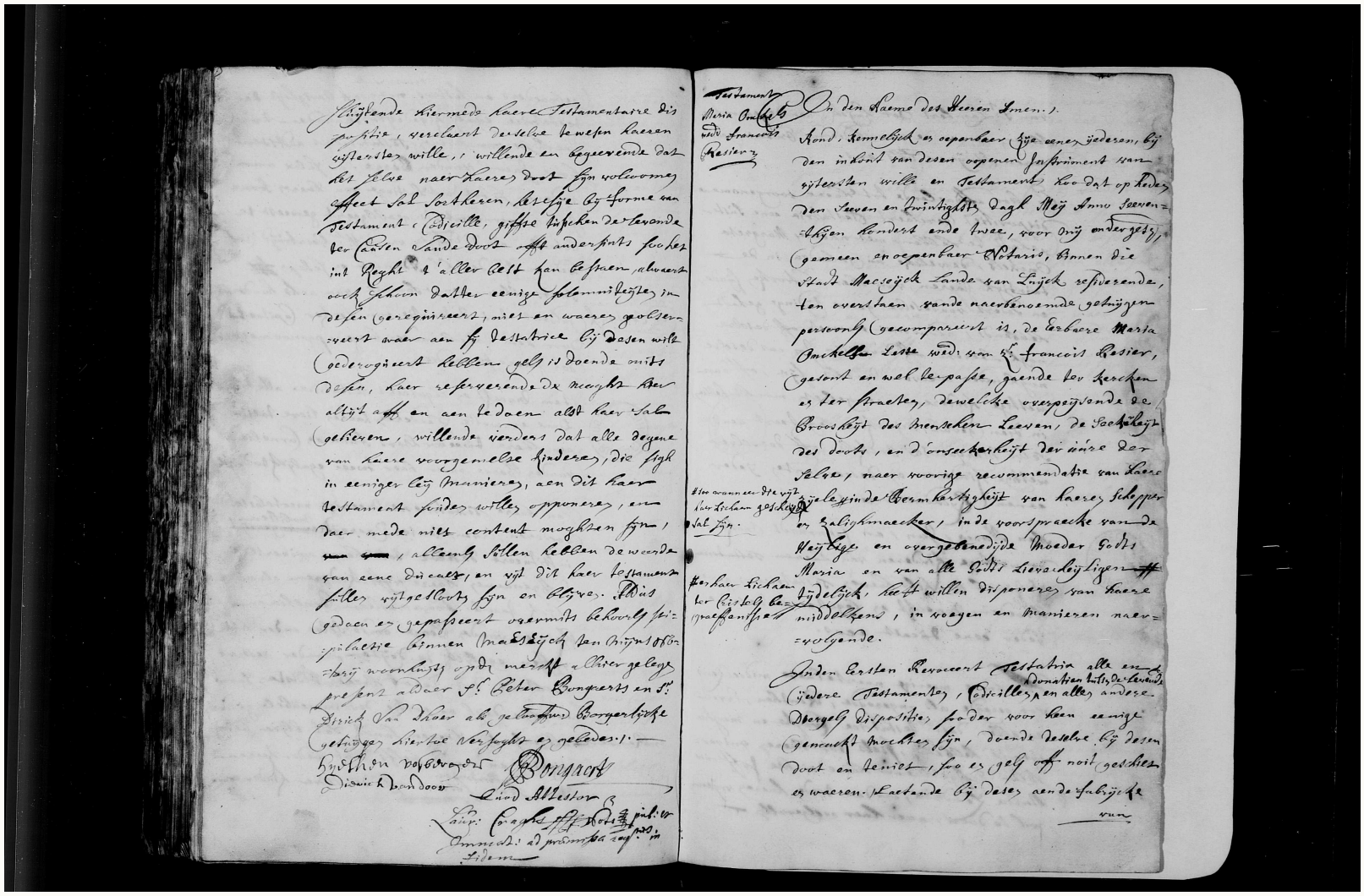
Rechts staan het legaat aan vier kinderen, de bepaling over Jacob en de namen van alle vijf erfgenamen.

Open beeld 508 bij FamilySearch

24 MEI 1702 / BRONBEELD 509

Testament van Heijlken Vosbergen

Laurentius Craghs · film 1462279 · DGS 009003916

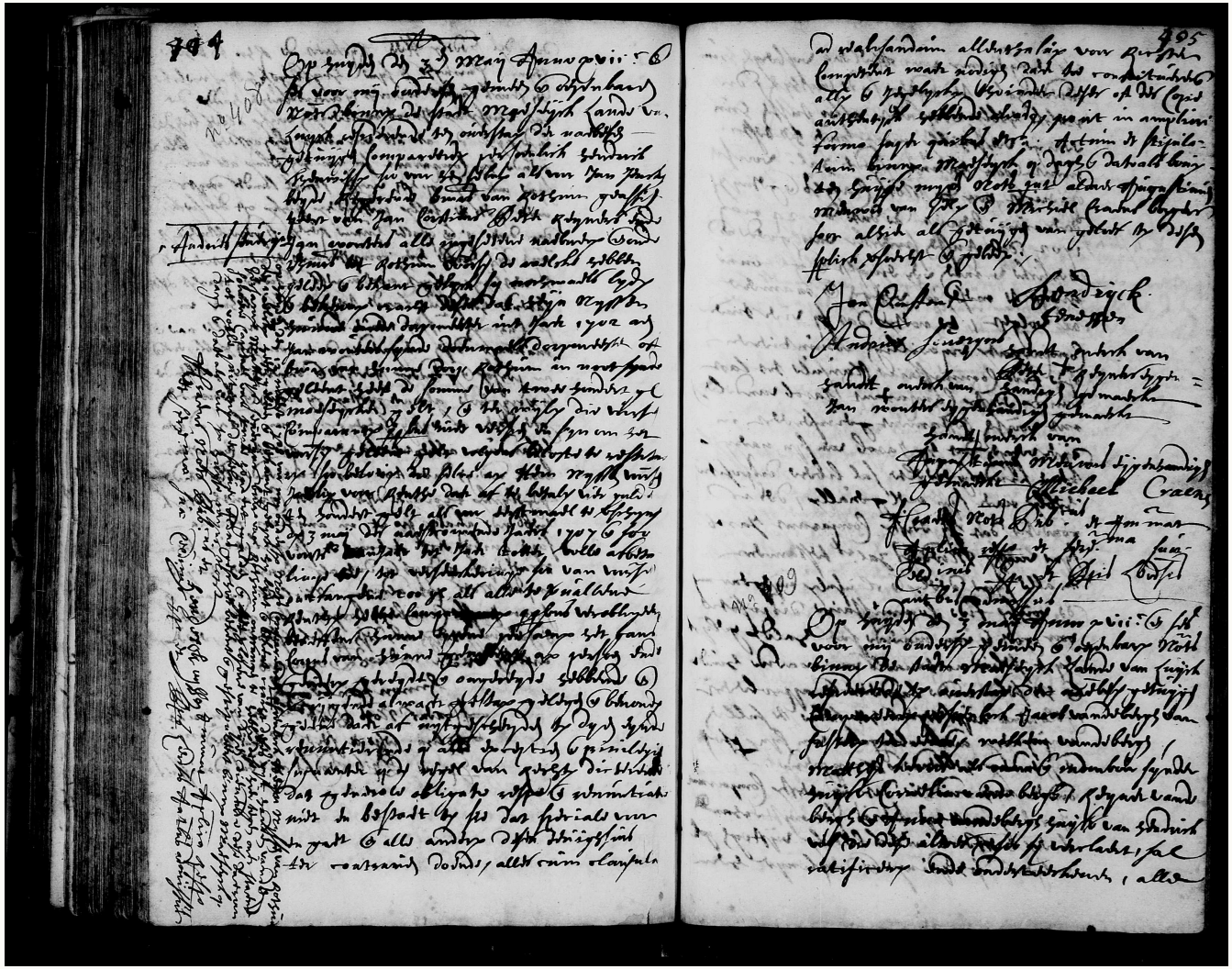
Linkerpagina. Slot van het testament en notariële bekrachtiging.

Open beeld 509 bij FamilySearch

3 MEI 1706 / BRONBEELD 1145

Overeenkomst van de erfgenamen

Frans Craens · nr. 409 · index IV–172cd · DGS 009052405

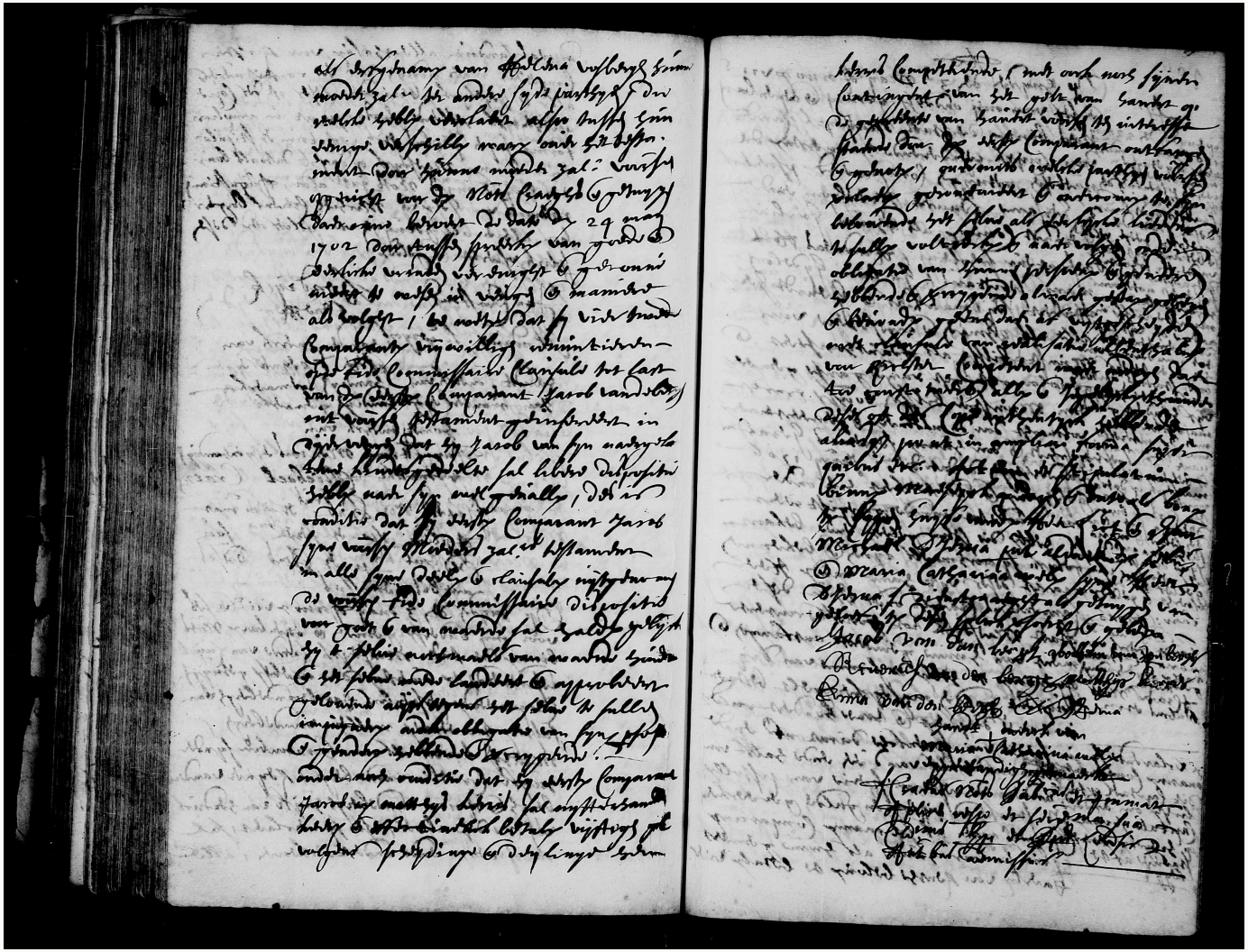
Begin rechtsonder, bij nummer 409. De notaris noemt Jacob, zijn broers en zijn zwagers.

Open beeld 1145 bij FamilySearch

3 MEI 1706 / BRONBEELD 1146

Overeenkomst van de erfgenamen

Frans Craens · nr. 409 · index IV–172cd · DGS 009052405

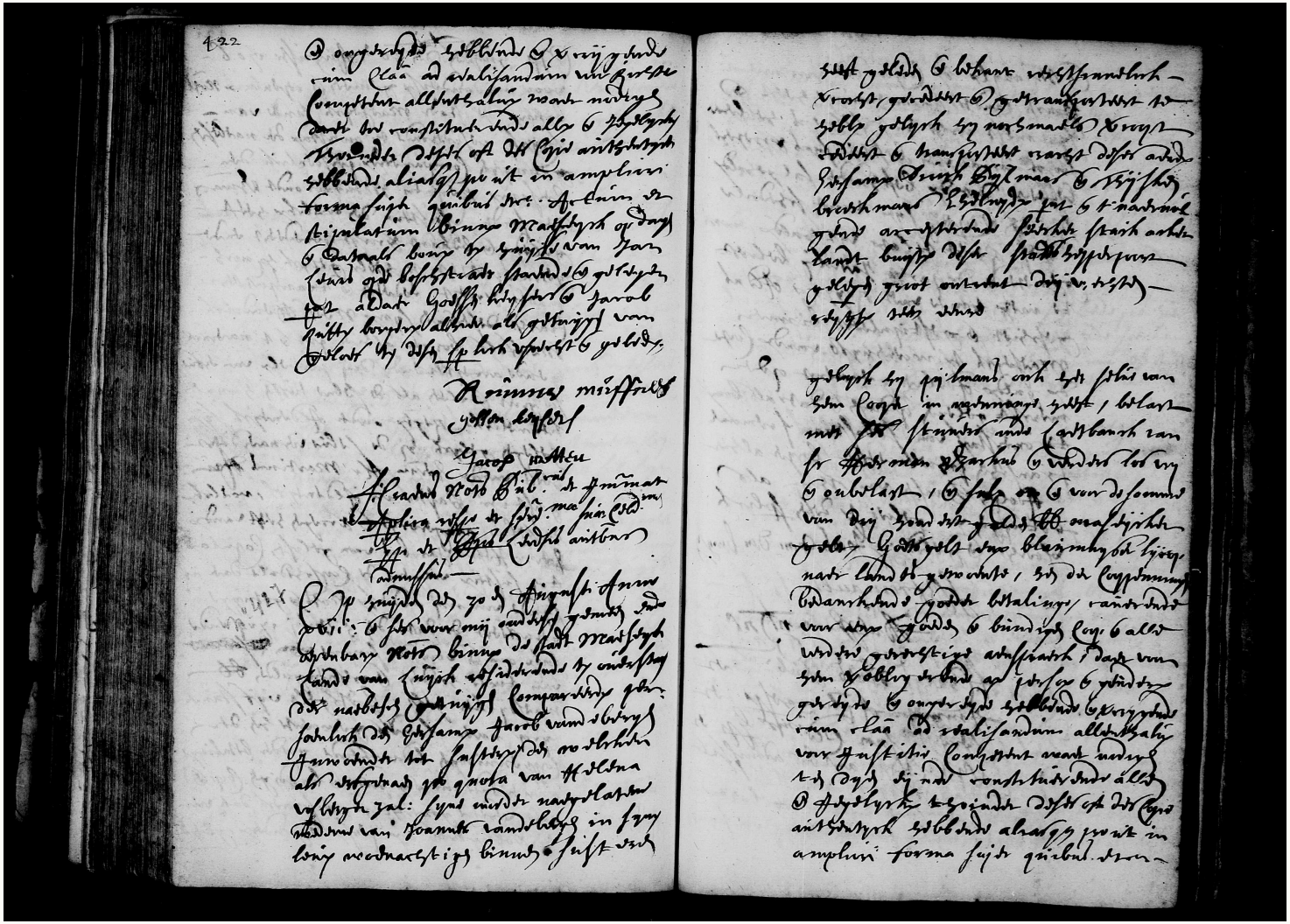
Vervolg en slot. Links staat de verwijzing naar het testament van 24 mei 1702.

Open beeld 1146 bij FamilySearch

30 AUGUSTUS 1706 / BRONBEELD 1161

Verkoop door Jacob van den Bergh

Frans Craens · nr. 427 · index IV–180ab · DGS 009052405

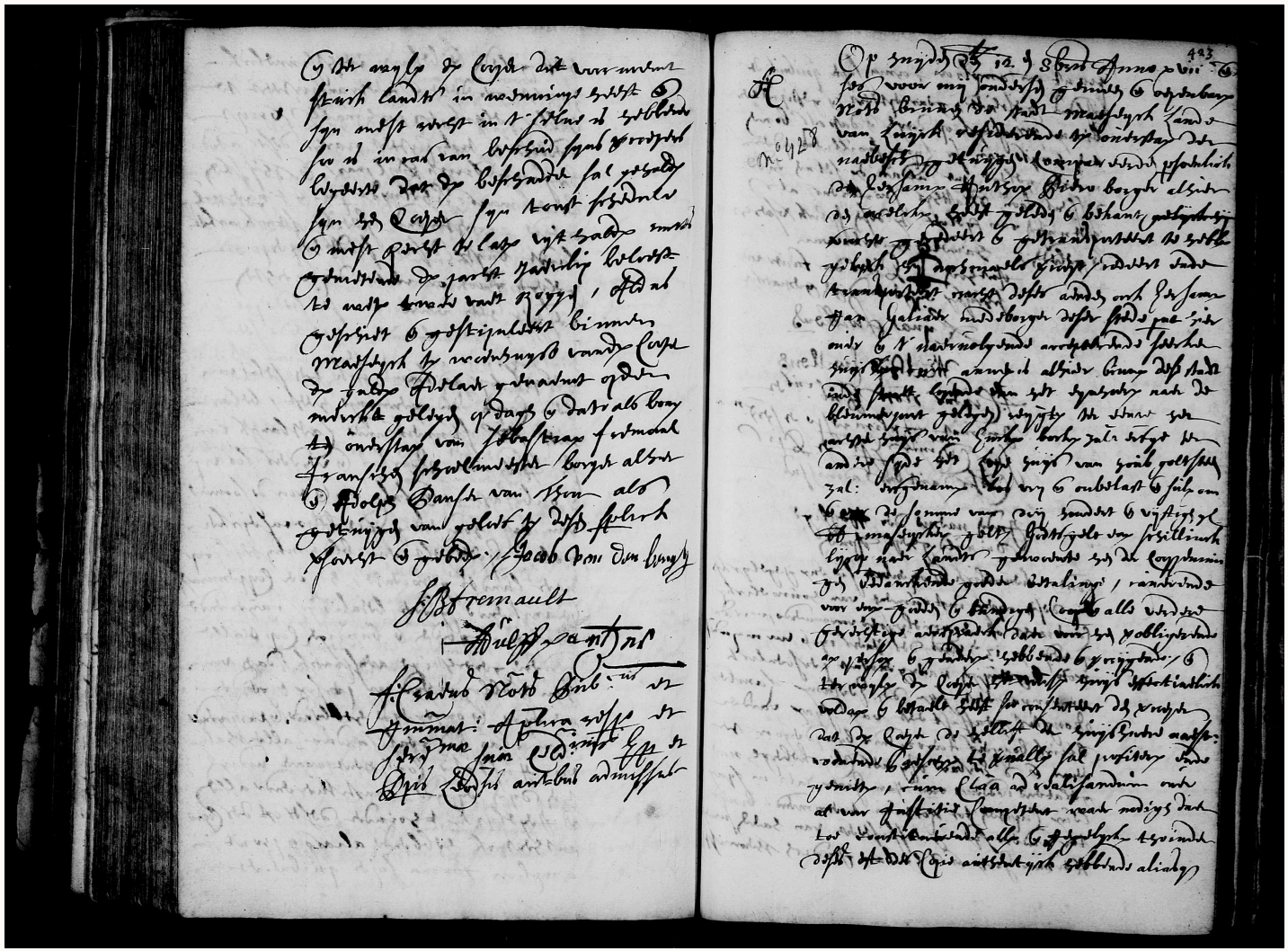
Begin linksonder. De notaris geeft Jacobs woonplaats en noemt beide ouders.

Open beeld 1161 bij FamilySearch

30 AUGUSTUS 1706 / BRONBEELD 1162

Verkoop door Jacob van den Bergh

Frans Craens · nr. 427 · index IV–180ab · DGS 009052405

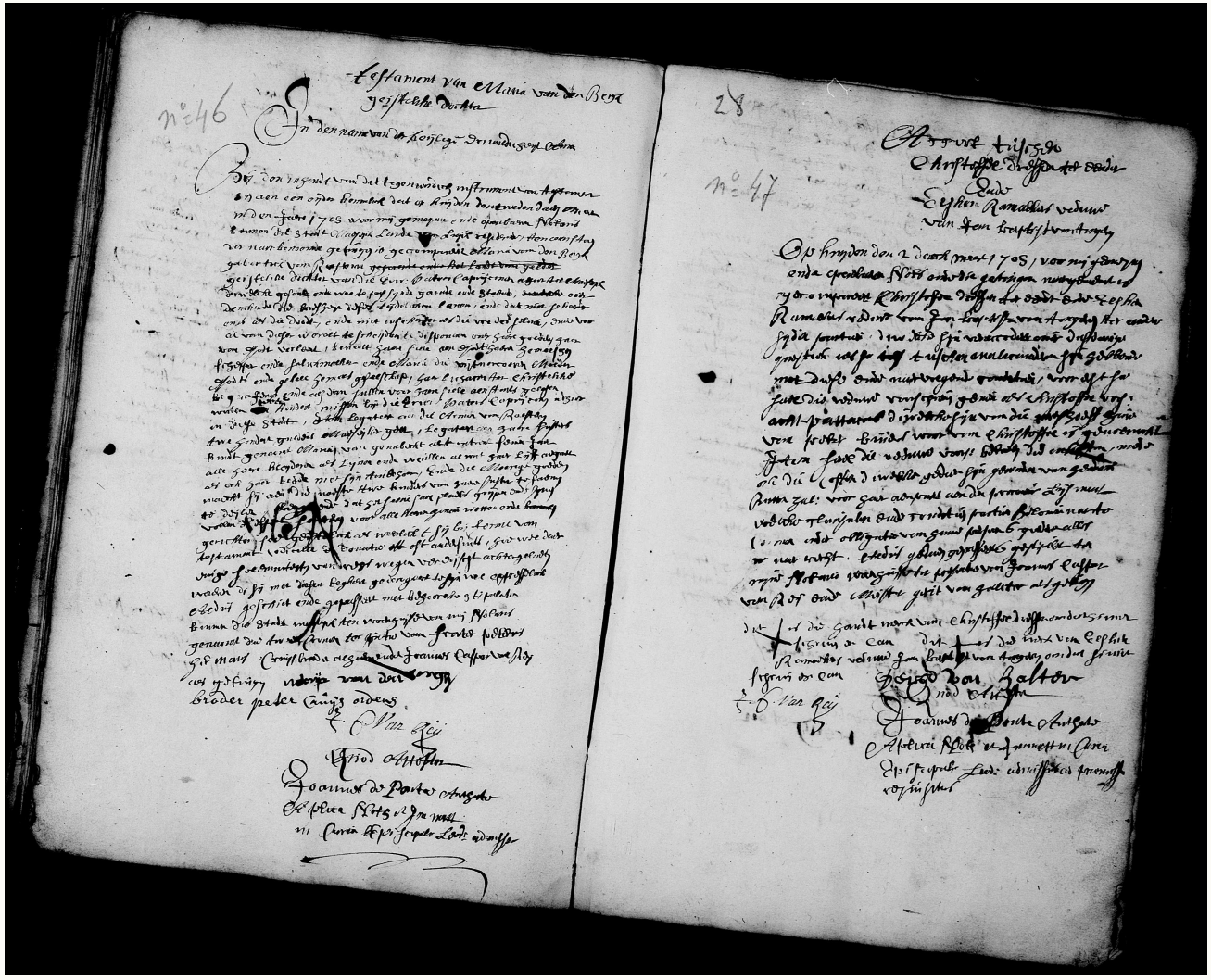
Linkerpagina. Slot van de verkoopakte.

Open beeld 1162 bij FamilySearch

2 MAART 1708 / BRONBEELD 155

Testament van Maria van den Bergh

Joannes de Ponte · nr. 46 · index III–81a · DGS 009052405

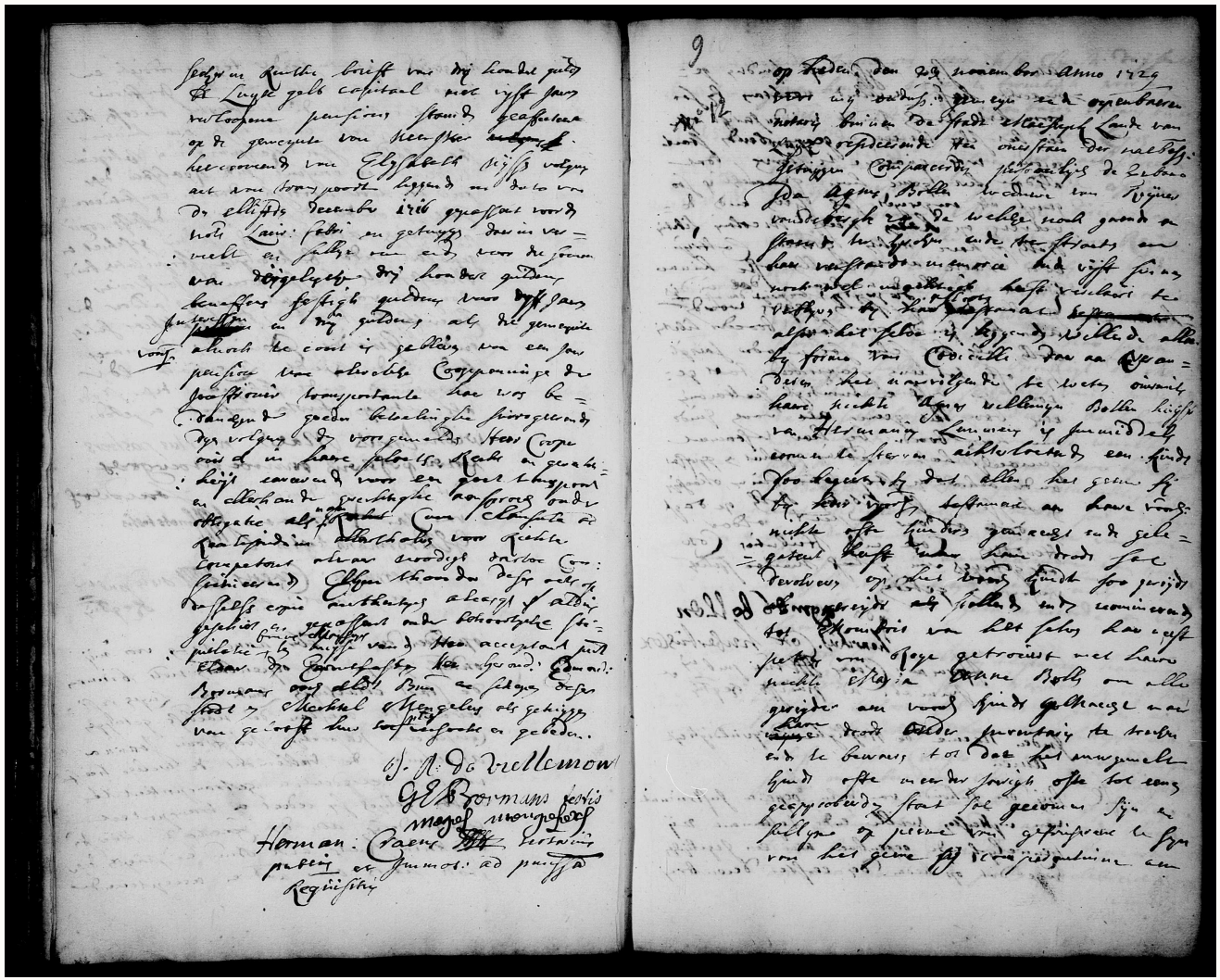
De volledige akte staat links. De bepalingen voor de armen en voor de kinderen van haar zus staan halverwege.

Open beeld 155 bij FamilySearch

23 NOVEMBER 1729 / BRONBEELD 13

Codicil van Ida Agnes Bollen

Protocol Hermannus Craens · nr. 12 · index XI–4d en XI–6a · DGS 009003914

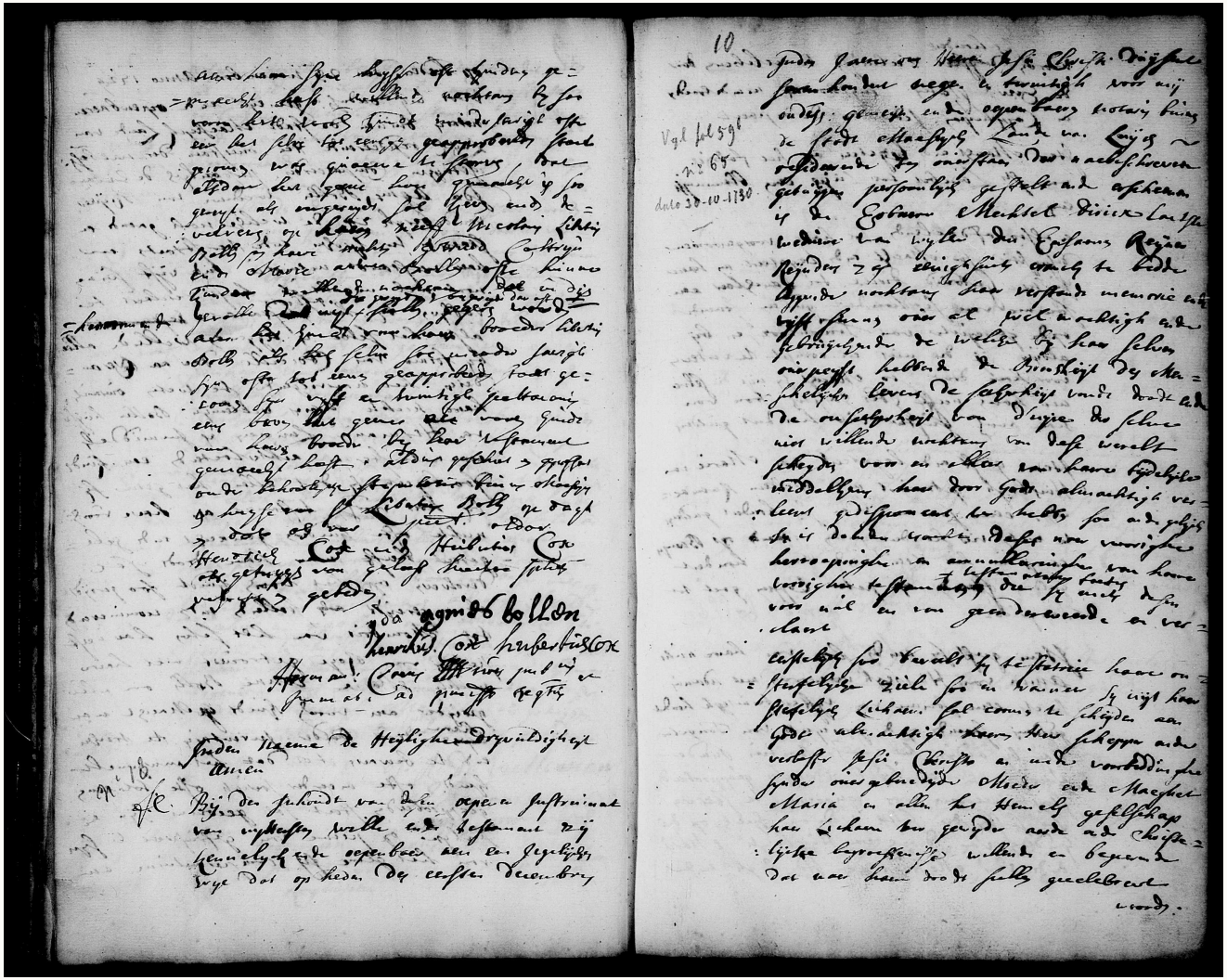
Rechterpagina, bovenaan. Ida wijzigt de beschikking over de nalatenschap van haar overleden nicht.

Open beeld 13 bij FamilySearch

23 NOVEMBER 1729 / BRONBEELD 14

Codicil van Ida Agnes Bollen

Protocol Hermannus Craens · nr. 12 · index XI–4d en XI–6a · DGS 009003914

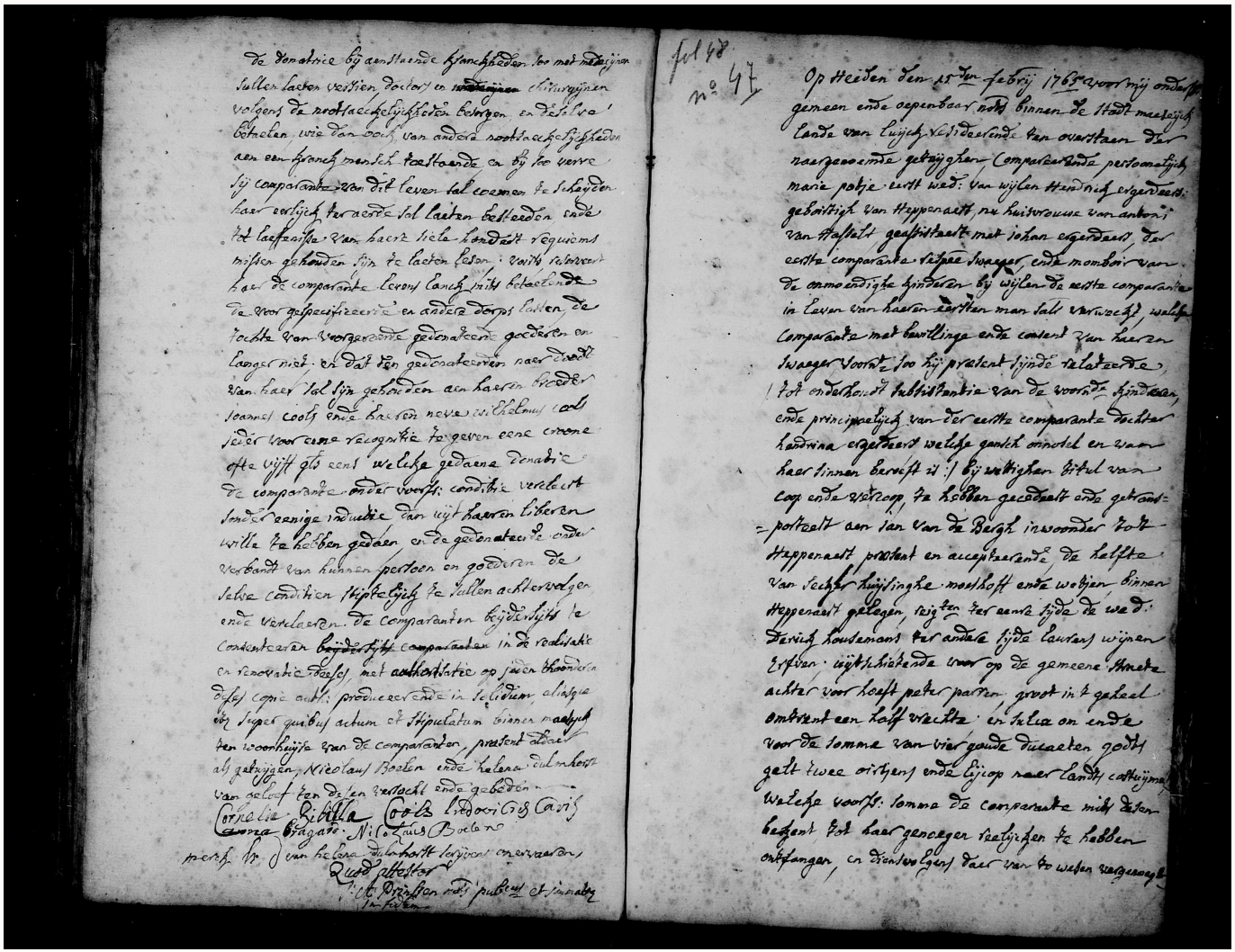
Linkerpagina. Het codicil eindigt boven nummer 13. Onder de tekst staat Ida Agnes Bollen.

Open beeld 14 bij FamilySearch

15 FEBRUARI 1765 / BRONBEELD 53

Jan van de Bergh koopt een half huis

J. A. Prinssen · nr. 47 · index III–249ab · folio 48r–v

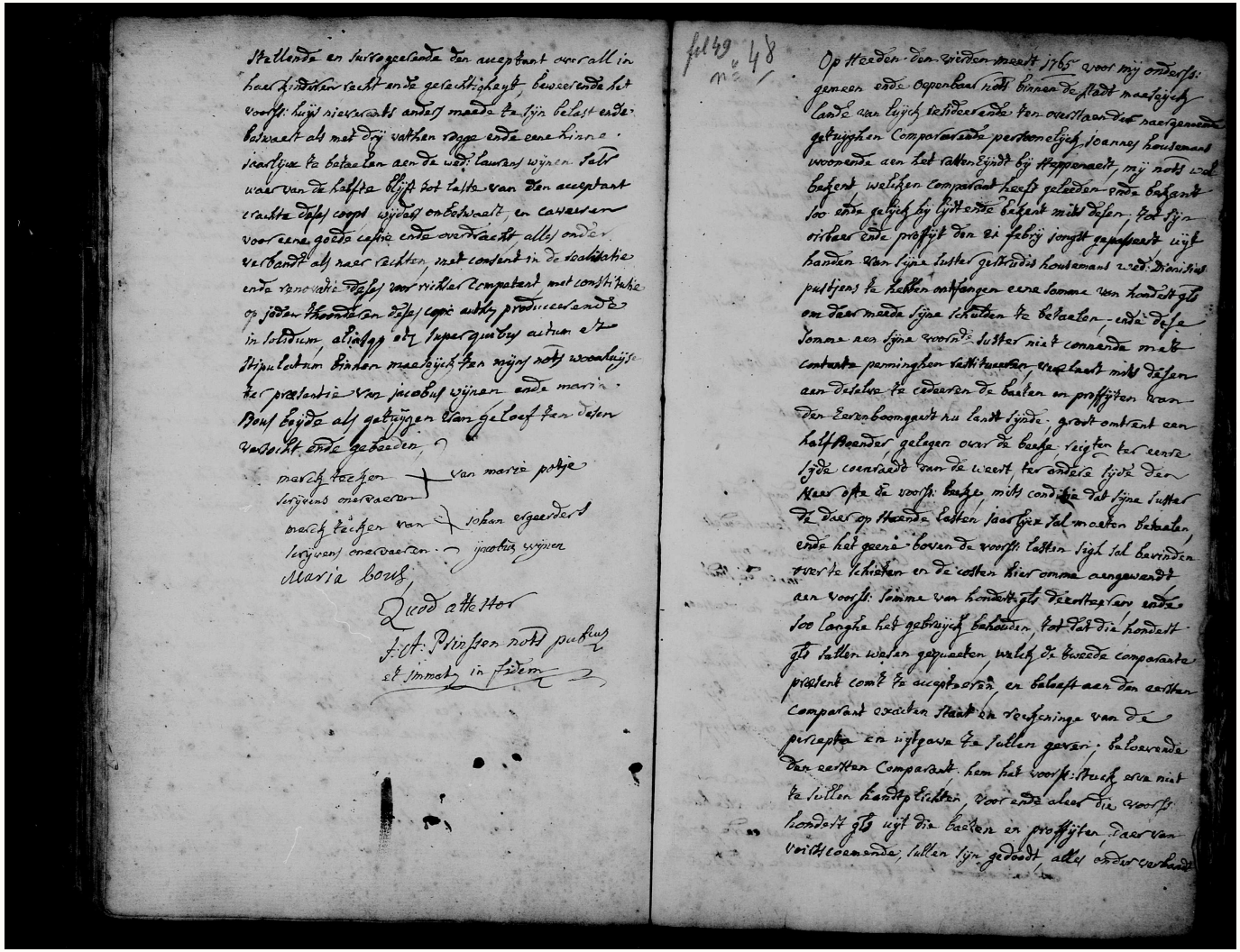
Rechterpagina. De verkoopster en de koper, de halve woning, de grond en de belendingen.

Open beeld 53 bij FamilySearch

15 FEBRUARI 1765 / BRONBEELD 54

Jan van de Bergh koopt een half huis

J. A. Prinssen · nr. 47 · index III–249ab · folio 48r–v

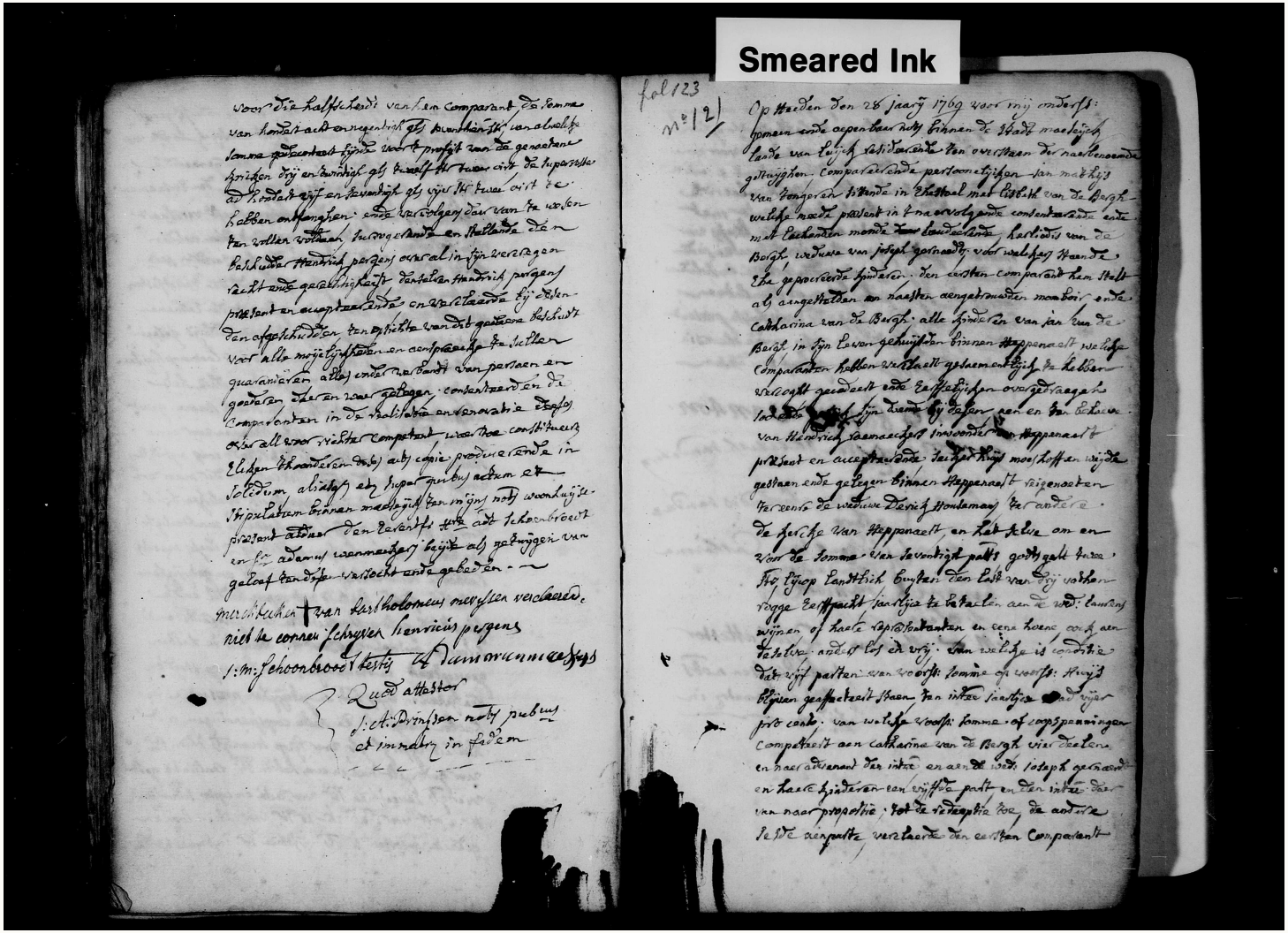
Linkerpagina. Vervolg en slot van nummer 47.

Open beeld 54 bij FamilySearch

28 JANUARI 1769 / BRONBEELD 130

De drie dochters van Jan van de Bergh

J. A. Prinssen · nr. 121 · folio 123r–v

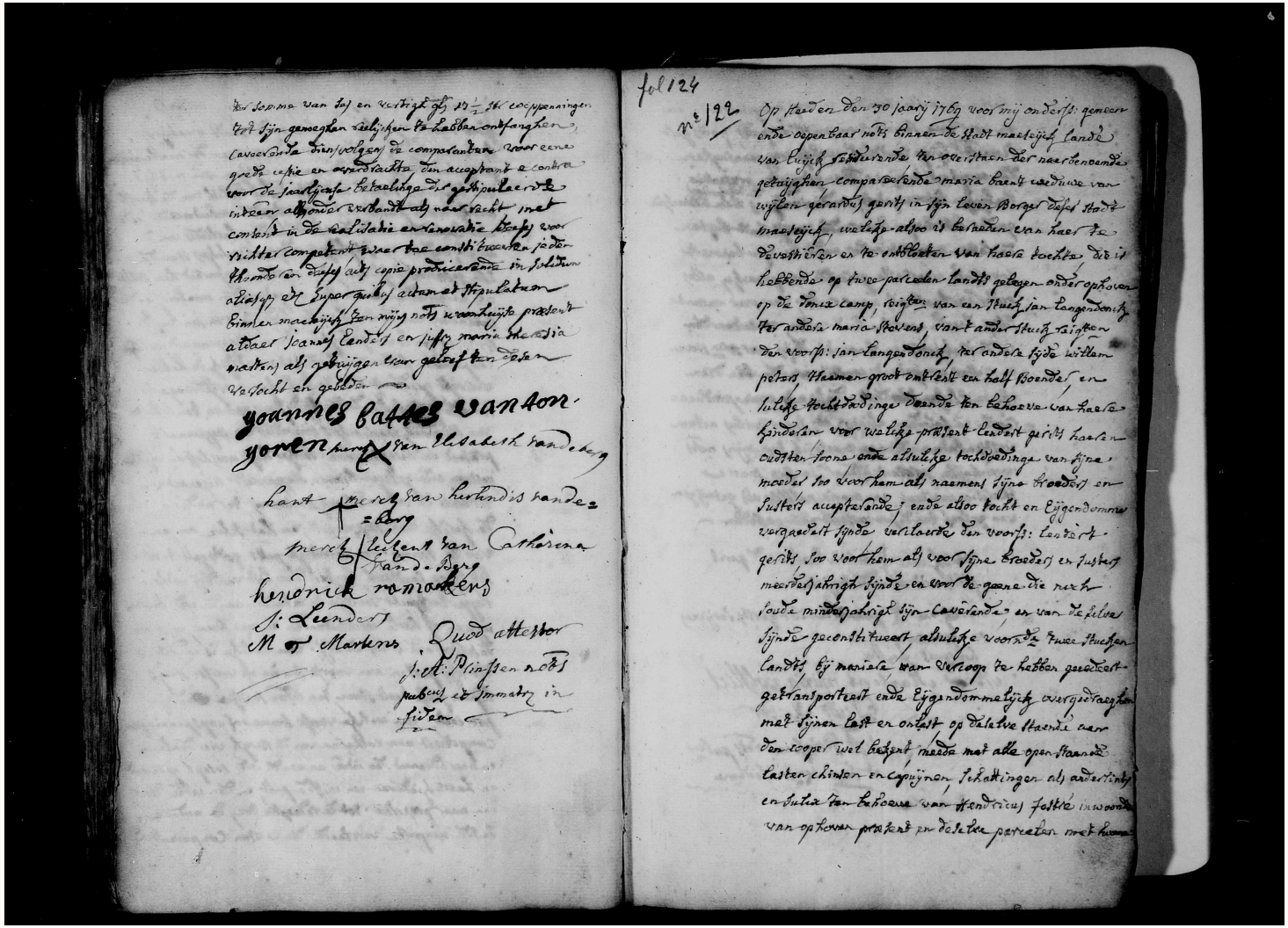
Rechterpagina. De drie dochters, hun vader en de verkoop van het huis bij de kerk.

Open beeld 130 bij FamilySearch

28 JANUARI 1769 / BRONBEELD 131

De drie dochters van Jan van de Bergh

J. A. Prinssen · nr. 121 · folio 123r–v

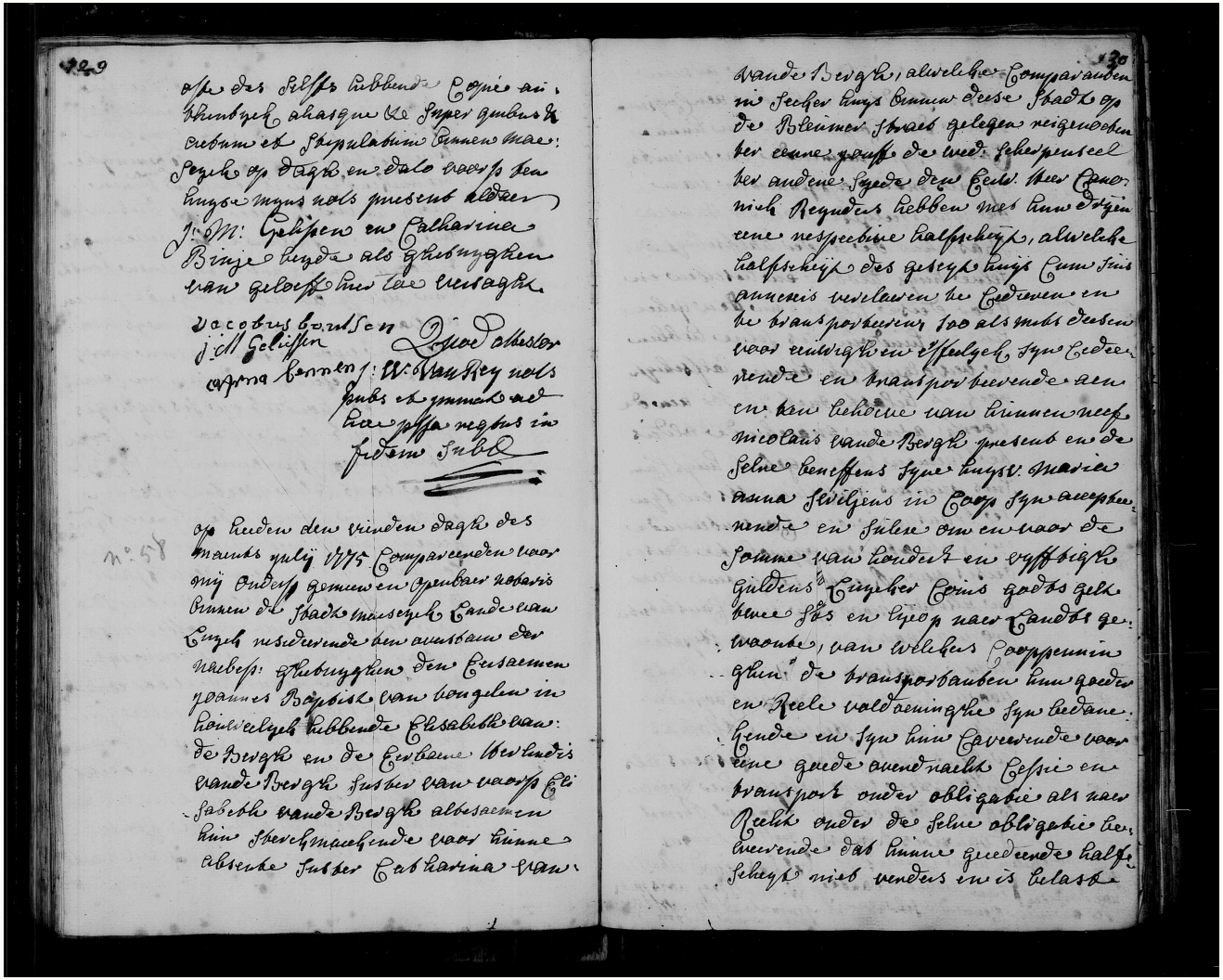
Linkerpagina. Slot met de naam Van Tongeren en de handmerken van de drie vrouwen.

Open beeld 131 bij FamilySearch

4 JULI 1775 / BRONBEELD 598

Overdracht van het huis in de Bleumerstraat

J. W. van Rey · nr. 58 · index XIII–240bc · oorspronkelijke paginering 129–131 · DGS 009052410

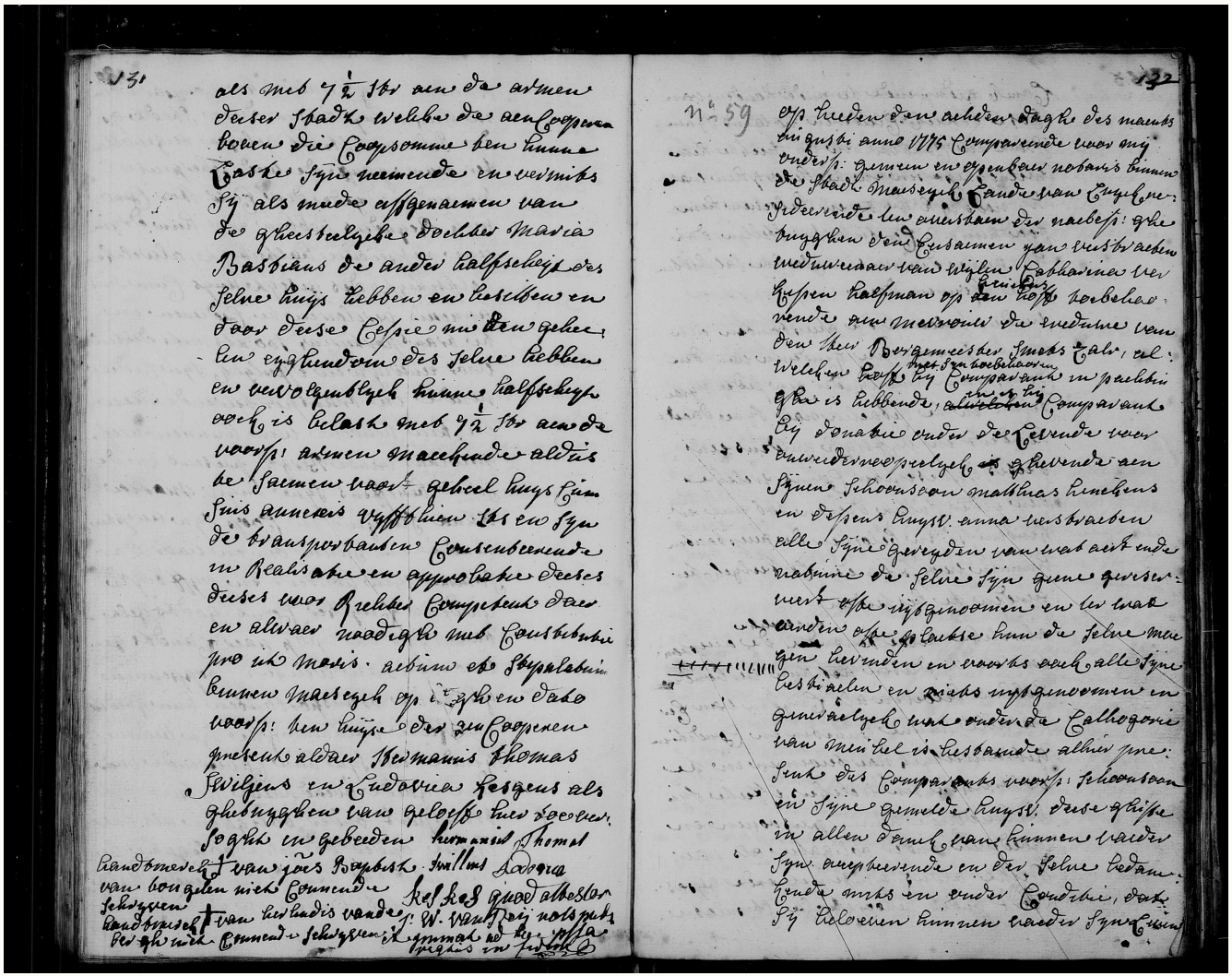
Begin linksonder. Rechts staan de koper, diens vrouw en de koopsom voor de helft van het huis.

Open beeld 598 bij FamilySearch

4 JULI 1775 / BRONBEELD 599

Overdracht van het huis in de Bleumerstraat

J. W. van Rey · nr. 58 · index XIII–240bc · oorspronkelijke paginering 129–131 · DGS 009052410

Linkerpagina. Erfgenamen van Maria Bastians, eigendom van het hele huis en handmerken.

Open beeld 599 bij FamilySearch